

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Decreta Eleutherij papæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

deus loquutus est patribus in prophetis, nouissime aut loquutus est nobis in filio, Et vt eundē filium, excepto patris præcepto, doceam fuisse locutū, ex Esaiæ prophetæ volumine profereamus documentū. Hæc dicit dominus. In illa die sciet populus meus, quoniā ego ipse qui loquebar in feruis meis prophetis euangelizans auditū pacis, & ecce adsum. Item ibi. Ego sum dominus q loquor iustitiā, & annuntio veritatem. Item ibi. Cogitavi, & locutus sum, & adduxi, & creauī & feci. Et apostolus. An experimentū quæritis eius q in me loquitur Chrūs. Et in psalmo centesimo decimo octauo. Loquebar de testimonijs tuis in conspectu regum, & nō cōfundebar. Et ipse dñs in euangelio cæco à se illuminato dicit, & vidisti eū & q loquit tecum ipse est. Et Samaritanæ mulieri ait, ego sum qui loquor tecū. Et ad discipulos, verba que locutus sum vobis, spūs & vita sunt. Et ad patrē. Ego ad te venio, & hæc loquor in mūdo. Et iterum Iudæis dixit. Loquor vobis, & non auditis. Si autē venerit alius, illum audietis. Et iterum hæc locutus est dñs in gazophylacio docens in templo. Et nemo apprehendit eum, quia nondū venerat hora eius. Ecce in his omnibus, quæ superius dicta sunt, non docetur filius præcepto patris fuisse locutus, sed magis propriū exercuisse in loquendo sermonem. ¶ Esaias q̄q̄ propheta ait, hæc dicit dominus. Ego feci terram sensu meo, & hominem super eam, ego solidavi cælum manu mea, ego omnibus syderibus mandavi vt lucerent in cælo. Item ibi, ego omne consilium meum statui, & omnia quæcunq; cogitavi ego feci. Item ibi. Sic dicit dominus, qui constituit cælū & terrā, & fecit eam & fundauit eam. Item ibi. Ego primus, & ego in æternum, manus mea fundauit terram. Dextera mea solidauit cælum. Item ibi. Ego feci terram in fortitudine mea magna, & in brachio meo excelso. Et in Hieremia. Dominus fecit terram in virtute sua magna, & erexit orbem terræ in sapientia & prudentia sua, extendit cælū & posuit sonū aque in cælo. ¶ Defendit charissimi, ego rogo, vos contra maliuolos homines inconcussū ecclesiæ statum, vt vos Christi dextera defendat in æuum. Data Nonas Maij, Rustico & Aquilino. IIII. consulibus.

Epistola Sotheris Pape.

Dilectissimis fratribus per Italiae provincias sanctis constitutis epis. Sother papa. A
 Diuinis præceptis & apostolicis monitis informamur, vt pro omnī ecclesiarum statu impigro vigilemus affectu, ac si quid vsquam reprehensionī inuenitur obnoxium, celeri sollicitudine ab ignorantia imperitia & præsumptionis vsurpatione reuocemus. Sacratas deo feminas vel monachas, sacra vasa vel sacratas pallas penes vos contingere, & incensum circa altaria deferre perlatū est ad apostolicam sedē, quæ omnia reprehensione & vituperatione plena esse, nulli recte sapiētium dubium est. Quapropter huius sanctæ sedis autoritate, hæc omnia vobis reserare funditus, quanto citius poteritis, censemus, & ne pestis hæc latius diuulgetur per oēs provincias abstergi citissime mandamus, ait enim apostolus. Despondi enim vos vni viro virginem castā exhibere Christo. ¶ Illa est enim virgo B
 ecclesia sponsa vniū viri Christi, quæ nullo se patitur errore vel inhonesta reprehensione vitari, vt per totū mundum vna sit nobis vis castæ cōmunionis integritas. Vnde consurgite charissimi cū domino, & assistite ei induentes arma spūs aduersus malignantes contra fidē eius, & probetur spūs sapientis, id est, verba illoꝝ si ex deo sunt. Scriptū est enim in Hieremia probatorem dedi te in populū meum robustū, & scies, & facies, & probabis viam illoꝝ. Multum nanq; nobis necessaria est vigilantia tanti sacramenti sapientiæ discretionis, quæ occulta tenebræ reuelat, ad requisitionē huiusmodi rei & scrutationē, quoniā later quodāmodo & absconditur, vixq; comprehenditur dolosa existens malicia pro eo quod sibi pietatem callide blandiatur, vt valeat scrutatiū mentē latere. Quod utiq; sciens beatus apostolus, ait: Nam huiusmodi pseudoapostoll operarij subdoli transfigurant se in apostolos Christi. Sed non mirū quando ipse Satanus transfiguratur se in angelū lucis, si ministri eius transfigurant velut ministri iustitiæ, quoz; finis secundū opera eoz;. Sed & dominus in hoc præmuniens nos, ait: Attendite à falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestimentis ouīū, intrinsecus autē sunt lupi rapaces, à fructibus eoz; cognoscetis eos. Ergo in idipsum ex toto corde vestro referentes, ante omnia super tali quæstione deprecationē, & dicentes cū Dauid, Reuela oculos meos, & confiderabo mirabilia de lege tua, lucerna pedibus meis verbū tuū, & lumē semitis meis. Quoniā, vt ait beatus Daniel propheta, sapientia & fortitudo eius sunt, dat sapientiā sapientibus, & scientiā intelligentibus & disciplinā, ipse reuelat profunda, & abscondita, & nouit in tenebris cōstituta, & lux cū eo est. Quia sapientiā & fortitudinē dedisti mihi, & ostendisti mihi quæ rogauī te. Data. X. Calend. Iunij, Cetero & Clero. IIII. consulibus.

Incipiunt decreta Cleutheri pape.

Decreta Eleutheri pape.

C
Anno dñi
177. tēpore
Antonij
Comodi.

Leutherius eps, vniuersis ecclesijs p Galliā provincias dño militan-
tibus, in dño salutē. Magno munere misericordiā dei totius eccle-
siā catholicā multiplicata sunt gaudia, cū multos p̄pos ad dñi serui-
tū festinare cognouimus. Qua de re necessariū iudicauimus vos in-
struere, vt elcas q̄s vitare vos audiuimus irrationabil̄ nō respuatis,
Scitis fr̄es legislatorē docuisse, oia q̄ creauit deus erāt valde bona, &
ipsa p se veritas ait: Nō qd intrat ī os coinquinat hoīem, sed qd exit
de ore. Vnde cōstat non debere refutare elcas cōes q̄s deus ad cibos
tribuit fidelibus suis. Et in actibus ap̄os, de mūdis elcis legit̄ ita. Po-

stera aut̄ die iter tribus faciētibus domesticis cū Petro, & appropinquātibus ciuitati, ascendit
Petrus in sup̄iora, vt oraret circa horā sextā, & cū esuriret, voluit gustare, parātibus aut̄ eis ce-
cidit sup̄ eū mētis excessus, & vidit celū apertū & descēdens vas quoddā velut lintheū mag-
nū quatuor initijs submitti de celo in terrā, in quo erāt oia quadrupedia & serpētia terra, &
volatilia celi. Et facta est vox ad eū: Surge Petre occide & māduca. Ait aut̄ Petrus: Absit do-
mine qa nunq̄ māducaui omne cōmune & immūdū, Et vox itez̄ secūdo ad eū: Quā dñs pu-
rificauit, tu cōmune ne dixeris. Hoc aut̄ factū est perter, & statim vas receptū est in celum.

D ¶ De accusationibus ergo clericorū, super q̄bus consulti sumus, quia oēs eorū accusationes dif-
ficile est ad sedē apostolicā deferre, finitiua episcoporū tantū iudicia huc deferantur, & huius
sanctā sedis autoritate finiantur, sicut ab apostolis eorumq̄ successoribus multorū consensu
episcoporū iam definitum est. Nec in eorū ecclesijs alij aut pr̄ponantur, aut ordinentur ante
q̄ hic eorū iuste terminentur negotia, quoniam quāuis liceat apud provinciales & metropoli-
tanos atq; primates eorū ventilare accusationes vel criminationes, non tamen licet diffinire
secus q̄ pr̄dictum est. Reliquorū vero clericorū apud provinciales & metropolitanos ac pri-
mates & ventilare & iuste diffinire licet, iudicantem tamē oportet cuncta rimari, & ordinem
rerum plena inquisitione discutere, iterrogandi ac proponendi, adiucendiq; pr̄bita patien-
tia ab eo, vt ibi actio amborū partium limitata sit pleniter. Nec litigantibus iudex prius sua ve-
lit sn̄a obuiare, nisi quādo ipsi iā peractis oibus nihil habeant in quā sitione quod proponant,
& tādū actio ventiletur, quousq; rei veritas inueniatur. Frequēter interrogari oportet, ne al-
quid pr̄termisum forte remaneat quod annecti conueniat, induciā enim non modicā ad i-
quirendū dandā sunt, ne aliquid pr̄propere agi a quacunq; parte videatur, quia per surrep-
tionē multa proueniunt. Nihil tamen absq; legitimo & idoneo accusatore fiat. Nā & dñs nos-
ter Iesus Christus Iudā surē esse sciebat, sed quia nō est accusatus, ideo non est eiectus. Et qe-
quid inter apostolos egit, pro dignitate ministerij ratū mansit. Nā si leges seculi accusatores
requirūt, quāto magis ecclesiasticā regulā, docent em̄ terrestria & humana quā sint ecclesia-
stica atq; celestia. De accusationibus vero cōprovincialibus ita legitur esse statutū, si qs super
quibuslibet criminibus quēlibet clericū pulsandū crediderit in provincia in qua consistit ille,
qui pulsatur suas exerceat actiones, nec æstimet eū alibi aut longius ad iudiciū protrahēdum.
Ille vero q pulsatus fuerit si iudicē suspectū habuerit, liceat appellare. Caveant etiā iudices ec-
clesiā ne absente eo cuius causa ventilat, sn̄iam proferant, qa irrita erit q p̄nā causam pro-
fecto dabit. ¶ Proditoris vero nec calūnia nec vox audiat. Nemo em̄ debitorem amplius po-
test cognoscere quā ille q iniuriā, eiusq; sustinuit nequitiā. Oppressis nāq; ab oibus in cūctis
subueniat causis. Hęc omnia summopere sunt attēdēda. Nec criminatio minorū, quanto ma-
gis episcoporū facile est recipienda, dicente dño: Non sequeris turbas ad faciendū malū. Et ali-
bi. Non suscipias vocē mendacij. Et in Paralipomenon legit. Omnia corda scrutatur domi-
nus, & omnē cogitationē nouit, homo vero videt in facie, deus autē in corde. Et alibi scriptū
est: Non potest humano cōdemnari examine quē deus suo reseruauit iudicio. Igit̄ omne pon-
dus & circūstantia aduersariorū no cumenta per patientiā fratres cōprimere satagite, scientes
quia subuersi sunt hmōi & delinquūt proprio ore dānati, qa qui fr̄es accusant vel infestant, nō
eos diligūt, sed magis negligunt & peccāt, dicēte ap̄lo, dilectio proximi malū nō operat̄. Et a-
libi: Qui nō diligit fratrem suū quē videt, deū quē nō videt quō potest diligere? Nos em̄ humi-
les corde ad ea q̄ recta sunt adiutore dño sapiēter vinculo charitatis vobiscū sumus constricti
religionē catholicā in oibus fortiter defēnsantes, improbis probe resistere nō negligimus, vn-
de dictū est: Negligite em̄ cū possis, deturbare peruersos, nihil aliud est q̄ fouere, nec caret scrup-
ulo societatis occulte, q̄ manifesto facinori definit obuiare. Huius rei gratia vniuersalis vo-
bis à Christo Iesu cōmissa est ecclesia, vt pro omnibus laboretis, & cunctis opem ferre non ne-
gligatis, frater autem fratrem adiuuans exaltabitur, & illudens dissipabit. Quapropter releua-
te semper oppressos, corripite inquietos, vt zizania dominicam messem non possit suffocare
Data. V. Idus Iulij, Paterno & Bardua consulis.

Incipiunt